

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti
tuleviku heaks

„Tööturukoolituse kvaliteedi parendamine“

Eesti Hariduse Kvaliteediagentuuri täienduskoolituse hindamisnõukogu otsus

KVALITEEDI HINDAMINE MITTETULUNDUSÜHING ÄRIKOOL KODUTEENINDUSE ÕPPEKAVARÜHM

17.02.2023

Eesti Hariduse Kvaliteediagentuuri täienduskoolituse hindamisnõukogu otsustas, et Mittetulundusühing Ärikool ei ole positiivselt läbinud täienduskoolituse kvaliteedihindamist koduteeninduse õppekavarühmas.

Lähtuvalt Haridus- ja Noorteameti põhimääruse § 24 lõikest 7 ning võttes aluseks Eesti Hariduse Kvaliteediagentuuri (edaspidi HAKA) täienduskoolituse hindamisnõukogu (edaspidi nõukogu) 08.12.2022 kinnitatud dokumendi „Täienduskoolitusasutuse õppekavarühma kvaliteedi hindamise juhend“ (edaspidi juhend) sedastab HAKA nõukogu järgmist:

1. MTÜ Ärikool kooskõlastas HAKAga kvaliteedi hindamise koduteeninduse õppekavarühmas 26.10.2022.
2. MTÜ Ärikool esitas õppekavarühma nimi õppekavarühma eneseanalüüsi aruande HAKALE 09.11.2022.
3. HAKA kooskõlastas MTÜ-ga Ärikool hindamiskomisjoni koosseisus:
  - 1) **Helge Alt** – komisjoni esimees
  - 2) **Ene Külanurm** – komisjoni liige
4. Komisjon viis läbi hindamisvestluse virtuaalselt 28.11.2022 ning esitas esialgse hindamisaruande HAKALE 05.12.2022.
5. HAKA edastas hindamisaruande MTÜ-le Ärikool kommenteerimiseks 30.01.2023. MTÜ Ärikool edastas oma kommentaarid aruandele 03.02.2023.

6. Komisjon esitas lõpliku hindamisaruande HAKAle 06.02.2023. Hindamisaruanne on otsuse lahutamatu osa.
7. Lõpliku hindamisaruande ja eneseanalüüsi aruande edastas nõukogu sekretär nõukogu liikmetele.
8. Nõukogu arutas saadud dokumente 17.02.2023 istungil 8 liikme osalusel ning otsustas tuua hindamisaruandest välja järgmised **MTÜ Ärikool koduteeninduse õppekavarühma** koondhinnangud, tugevused ning parendusvaldkonnad ja soovitused.

HINDAMISVALDKONDADE HINNANGUTE KOONDTABEL	
Hindamisvaldkonnad	Koondhinnang hindamisvaldkonnale
1. Õppekava ja õppekavaarendus	<i>Nõuded ei ole täidetud</i>
2. Õppimine ja õpetamine	<i>Nõuded on põhiosas täidetud</i>
3. Koolitajad	<i>Nõuded on põhiosas täidetud</i>
4. Ressursid	<i>Nõuded on põhiosas täidetud</i>

Õppekavaarendus ja õppekava

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Asutusel puuduvad õppekavade väljaarendamise põhimõtted ja protsess. Sellest tulenevalt ei ole õppekavade arendamisse kaasatud erinevaid sidusrühmasid ja seetõttu ei ole õppekavade arenduses arvestatud ka tööelu vajaduste ja erinevate koolitajate ettepanekutega. Komisjon soovib välja töötada põhimõtted õppekavade arendamiseks, püüeldes parima kvaliteedi poole. Selleks kaasata õppekavade arendusse erinevad sidusrühmad ning õppekava parendamiseks kasutada õppijate, koolitajate, töandjate ja koolituse tellijate tagasisidest tulenevaid ettepanekuid.
- 2) Nii eesti kui vene keeles on koolitusasutusel ühesuguse sisuga (teemad, õppemeetodid, hindamine iseseisev töö jms) õppekava. Kuna puudub eesti ja vene keeles õppe läbiviijate vaheline koostöö, ei ole tagatud õppekavade ühesugune rakendamine ega ole selge, kuidas õppijad saavad õppekavadele tugineva samaväärse õppe. Et kujundada sama õppekava raames ühtne lähenemine ja õppekavade rakendamine, soovib komisjon teha koostööd erinevate koolitajate vahel.
- 3) Sihtrühmad on küll õppekavades kirjeldatud, kuid sihtrühmade sisuline erinevus tase 3 ja 4 puhul ei tule sihtrühma kirjeldusest välja ja on segadust tekitav. Seetõttu on potentsiaalsel õppijal keeruline valida, milline õppekava talle võiks sobida. Komisjon soovib õppekavades tuua selgelt välja sihtrühmade erinevus ning kujundada selge arusaam, milles täpselt seisneb kahe õppekava erinevus.

- 4) Asutus ei ole uurinud sihtrühma vajadusi. Komisjon soovib kaardistada sidusrühmadega (õppijad ja tööandjad) nende vajadused, et õppekava arendust läbi viia tööelu ja õppijate tegelikele vajadustele vastavalt.
- 5) Õppekavades on õpiväljundid kaetud õpetatavate teemadega, kuid komisjoni hinnangul ei ole õppekavades kirjeldatud õppe- ja hindamismeetodid asjakohased õpiväljundite saavutamiseks. Komisjon soovib läbi mõelda, milliste õppemeetodite ja hindamismeetoditega oleks võimalik saavutada õppekavades kirjas olevaid õpiväljundeid. Seejärel viia õppekavades kirjeldatu ellu tegelikus õppeprotsessis.
- 6) Puhastusteenindaja-juhendaja tase 4 õppekavas moodustavad õpiväljundid ja teemad üldiselt sidusa terviku, kuid erandiks on õpiväljund "määrab ja hindab määrumise saastumise põhjuseid ning pinnakattematerjale", kuna õppe sisu ei käsitleta määrumise teemat. Komisjon soovib see teema õppekavasse lisada.
- 7) Osad õpiväljundid on sõnastatud liiga üldiselt ja ei ole hinnatavad. Tegemist on praktilise erialaga, kuid eriti Puhastusteenindaja tase 3 õppekava puhul keskenduvad õpiväljundid pigem teadmiste omamisele kui praktilistele oskustele. Komisjon soovib lähtuda õpiväljundite sõnastamisel täienduskoolituse õppekava koostamise juhendmaterjalist. Koostada selgelt sõnastatud ja hinnatavad õpiväljundid, millest lähtutakse erinevate koolitajate läbiviidavatel koolitustel. Hoida fookuses, mida, kuidas koolitav teeb peale koolitust.
- 8) Õpiväljundid ei ole õppekava sisu ja planeeritud ajaga ning läbiviimise vormiga saavutatavad. Komisjon soovib alustada õppekavade eesmärgi, sihtrühma ja õpiväljundite selgest sõnastamisest ning sellele tuginedes planeerida õpe. Teha tegevusi, mis on suunatud õpiväljundite saavutamisele ja mitte ei tulene olemasolevatest võimalustest.

KOONDHINNANG HINDAMISVALDKONNALE ÕPPEKAVAARENDUS JA ÕPPEKAVA

Asutusel puuduvad õppekavade väljaarendamise põhimõtted ja protsess. Sellest tulenevalt ei ole õppekavade arendamisse kaasatud erinevaid sidusrühmasid ega koolitajaid.

Sihtrühmad on küll õppekavades kirjeldatud, kuid sihtrühmade sisuline erinevus tase 3 ja 4 puhul ei tule sihtrühma kirjeldusest välja. Komisjoni hinnangul ei vasta „Puhastusteenindaja-juhendaja“ õppekava sihtrühm tasemele 4.

Enamus õppekavades kirjeldatud meetodeid ei ole sobilikud praktilise eriala nagu puhastusteenindus õpetamiseks. Samuti ei ole õppekavades, eneseanalüüsis ja vestlustes kirjeldatud hindamismeetoditega võimalik õpiväljundite saavutatust hinnata.

Õppekavas välja toodud osad õpiväljundid on sõnastatud liialt üldiselt, mis teeb keeruliseks nende saavutamise, mõõdetavuse ja hindamise. Tegelikuses ei lähtuta õpiväljunditest koolituse läbiviimisel ja hindamisel.

Sihtrühma arvestades on koolitusmaht liiga väike õppekavades ettenähtud õpiväljundite saavutamiseks. Komisjoni hinnangul ei ole võimalik näiteks hoolduskoristusega seotud õpiväljundeid õppekavas praeguse praktikakorralduse ja õppemahuga saavutada.

Arvestades antud valdkonna kriteeriumite puhul osutatud probleemidele, mis puudutavad õppekavade väljaarendamise põhimõtete ja protsessi puudumist, õppekavades kirjeldatud õppe- ja hindamismeetodite mittesobivust õppekavades kirjeldatud õpiväljundite saavutamiseks, osade õpiväljundite liiga üldist sõnastust ja rasket hinnatavust ning koolituse ebapiisavat mahtu õppekavades kirjeldatud õpiväljundite saavutamiseks, hindab komisjon valdkonna **nõuded mitte täidetuks**.

Õppimine ja õpetamine

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Õppe läbiviimisel ei toimu kõigi õpiväljundite hindamist. Kavandada iga õpiväljundi hindamiseks asjakohased meetodid, mis tagavad hindamise läbipaistvuse ja objektiivsuse ning toetab õppija arengut. Antud olukorras on koolituse korraldus vastuolus Täienduskoolituse standardiga. Komisjon soovib kasutada ühtset õpiväljunditel põhinevat hindamissüsteemi, kus on selgelt välja toodud hindamismeetodid ja -kriteeriumid.
- 2) Õppekavades on kirjas, et lõpueksamile on lubatud õppijad, kes on saavutanud õpiväljundid. Sellist nõuet ei saa õppijale seada, kuna õpiväljundite saavutamist tuleb kontrollida lõpueksami käigus. Komisjon soovib parandada lõpueksamile lubamise tingimuste sõnastust.

KOONDHINNANG HINDAMISVALDKONNALE ÕPPIMINE JA ÕPETAMINE

Õppekavades on selgelt kirjeldatud, milliseid tingimusi peavad õppijad täitma tunnistuse või tõendi saamiseks. Koolitatavad on koolitusel omandatud teadmiste ja oskustega seni rahul olnud. Koolitajad annavad õppijale suulist tagasisidet enamasti praktilise töö käigus. Samas, kuna ainus praktiline tegevus on koolitajate ettevõttes eripuhastustööde tegemine erinevatel objektidel, siis puudub võimalus iga õppekavas toodud õpiväljundi hindamiseks ning sellest tulenevalt ei ole õppijal võimalik saada iga õpiväljundi saavutamise seonduvat tagasisidet omandatud oskuste, teadmiste ja hoiakute kohta. Seega koolitusasutusel puudub süsteemne lähenemine iga õpiväljundi hindamiseks selliselt, et hindamine oleks läbipaistev, objektiivne, õppija arengut toetav ning komisjon loeb antud hindamisvaldkonna **nõuded põhiosas täidetuks**.

Koolitajad

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Asutuse õppekorralduse alustes puudub info praktikajuhendajate kvalifikatsiooni kohta. Komisjon soovib asutusel lisada õppekorralduse alustesse info praktikajuhendajatele esitatavate nõuete kohta.

- 2) Õppekorralduse alustes on toodud lektorite kvalifikatsiooni nõuded, kuid tegelik olukord ei vasta sellele. Komisjon soovib viia asutuse enda kehtestatud reeglid tegelikkusega vastavusse.
- 3) Koolitajate CV-dest ja vestlusest koolitajatega selgub, et enesetäiendamine on juhuslik ja planeerimata ning ei ole piisav. Eneseareng piirdub tootekoolitustel osalemisega ja veebipõhiste artiklitega tutvumisega, mis ei ole piisav enesetäiendamiseks koolitajale vajaliku kvalifikatsiooni tõstmisel. Komisjon leiab, et koolitajatel on vaja ennast kursis hoida eriala uuendustega, näiteks biotsiidi kutseline kasutaja, ning arendada täiskasvanute koolitaja pädevusi.
- 4) Koolitusasutus kasutab asutuse väliseid koolitajaid. Komisjon soovib tõsisemalt suhtuda koolitajate valikusse, kelle kompetentsid vastaksid asutuse õppekorralduse alustes sätestatule ning Täiskasvanute koolituse seadusele.
- 5) Puudulikust tagasiside kogumisest tingituna ei ole õppeasutusel asjakohast, õppekava ja koolitamist arendavat infot. See ei võimalda selgelt näha koolitajate enesearenduse vajadusi. Komisjon soovib koguda süsteemset tagasisidet koolitustel kasutatavate õppemeetodite, materjalide, koolitajate jms kohta, vastavalt sellele suunata koolitajate enesearengut. Nii on võimalik toetada koolitusasutuse poolt koolitajate enesearengut ning seeläbi pakkuda tööelu vajadustele vastavat kvaliteetset koolitust.
- 6) Õppekava läbimisel käsitletakse õppekavas toodud teemasid, kuid praktiliste oskuste omandamiseks ei ole võimalik praktika käigus kõiki praktilisi tegevusi ja oskusi harjutada, kuna koolitajate ettevõtte ei võimalda seda alati. Seega praktika puhul lähtutakse ettevõtte enda võimalustest, kuid sel juhul jäävad õppijal õppekava õpiväljundid ja õppekava eesmärk täiel määral saavutamata. Seega komisjoni hinnangul ei teadvusta koolitajad täielikult õppekava eesmärki.
- 7) Komisjon soovib koolitajatel teadvustada õppekavale püstitatud eesmärki ning õppekava rakendamisel lähtuda kas õppekavale seatud eesmärkidest ja sellele tuginedes planeerida õppetegevus või muuta õppekava eesmärke tegelikkusele vastavaks.
- 8) Puudub teadlik, asjakohaste ja motiveerivate õppemeetodite planeerimine ja kasutamine. Komisjon soovib kõikide koolitajatega ühiselt koos läbi mõelda õpiväljunditest lähtuvad õppijaid motiveerivad õppemeetodid, rakendada neid olenemata sellest, kes on koolitaja, ning dokumenteerida antud asutuses kasutatavad parimad praktikad. Nii saab koolitusasutus pakkuda erinevate koolitajatega sarnase kvaliteediga koolitust ning erinevad koolitajad kasutavad sobivaid õppemeetodeid.

KOONDHINNANG HINDAMISVALDKONNALE KOOLITAJAD

Õppekavades ja asutuse veebilehel on piisav informatsioon koolitajate kvalifikatsiooni, töökogemuse ja täienduskoolituste kohta. Kolmest koolitajast kahel on vajalik erialane kvalifikatsioon, kuid kõigil kolmel koolitajal puudub piisav pedagoogiline ja täiskasvanute koolitaja pädevus. Koolitajad ise on ka praktika juhendajad, kuid koolitusasutusel puudub veebilehel olevas õppekorralduse alustes info praktika juhendajatele esitatavate nõuete kohta; samuti ei vasta õppekorralduse alustel sätestatud koolitajate kvalifikatsiooninõuded tegelikkusele.

Koolitatavad küll tegelevad enesetäiendamisega, kuid see ei puuduta neid kompetentse, mis vajaksid arendamist, näiteks täiskasvanute koolitaja pädevus. Koolitajatel puudub täiskasvanute koolitaja ettevalmistus, samuti ei ole koolitusasutusel süsteemi koolitajate täiskasvanute koolitaja ja erialase pädevuse toetamiseks.

Eestikeelse koolituse koolitajad teevad omavahel head koostööd, jagavad omavahel õpetatavad teemad. Samuti lähtuvad koolitajad õppe läbiviimisel konkreetsest koolitatavast, mis individuaalõppes on asjakohane. Kuna aga praktilises õppes lähtutakse sellest, mida koolitajate ettevõttes on konkreetsel ajahetkel võimalik teha/õpetada ja mis ei tulene õppekavade otsestest eesmärkidest, siis järeldab komisjon, et koolitajad ei ole täielikult teadvustanud õppekavade eesmärke ega lähtu õppe korraldamisel õppekavade õpiväljunditest; koolitusasutus on jätnud koolituse planeerimise ja läbiviimise koolitajate otsustada. Õppekavades kirjeldatud meetodid ei ole suures osas sobilikud antud õppekavadel õpiväljundite saavutamiseks ning kasutatavate õppemeetodite valik on juhuslik, puudub õpiväljunditest ja õppijast lähtuv teadlik lähenemine õppeprotsessile; koolitajate selgitused kasutatud õppemeetodite kohta ja õppekavades kirjeldatu on erinevad. Eeltoodud puuduste põhjal hindab komisjon selle hindamisvaldkonna **nõuded põhiosas täidetuks**.

Ressursid

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Mõlemas õppekavas puudub info praktilise töö keskkonna ning seal õppe läbiviimise tingimuste kohta. Oluline on praktilist õpet läbi viia keskkonnas, mis toetab õpiväljundite saavutamist. Praegune info õppekavas ei võimalda koolituse valijal adekvaatselt aru saada, millistes situatsioonides koolitus toimub. Komisjon soovib õppekavas kirjeldada praktilise töö keskkonda: kus praktilist õpet läbi viiakse, milliseid masinaid, tarvikuid kasutatakse. See võimaldab erinevatel osapooltel enne õpet üheselt aru saada kuidas õpe toimub ning aitab vältida erinevaid ootuseid, arusaamasid.
- 2) Koolitajate ettevõttes ei ole võimalik sooritada kõiki praktilisi tegevusi, mis on õppekavas ette nähtud, siis ei toeta praktilise õppe keskkond õppijaid õppekava õpiväljundite saavutamisel. Komisjon peab vajalikuks koolitusasutusel tagada piisav praktiline õpe. Selleks kaasata auditoorsele õppele koristustarvikute, vajadusel -masinate kasutamine ning praktiline õpe ettevõttes viia läbi viisil, mis toetaks õppekavas toodud kõikide õpiväljundite saavutamist.

KOONDHINNANG HINDAMISVALDKONNALE RESSURSID

Olemas on füüsilised ruumid auditoorse õppe läbiviimiseks, kus on vastav valgustus, ventilatsioon jm. Info selle kohta, kuidas toimub veebiõpe on õppekavas olemas.

Õppekavas puudub aga info praktika läbiviimise täpsete tingimuste kohta töökeskkonnas (ruumid, kasutatavad tarvikud, masinad jms). Komisjoni hinnangul ei toeta praktika läbiviimise keskkond täielikult õppija vajadusi ning õppekava eesmärkide ja õpiväljundite saavutamist, kuna koolitajate ettevõttes ei ole võimalik sooritada kõiki praktilisi tegevusi, mis on õppekavas ette nähtud. Koolituskeskuse õppeklassis puuduvad õppevahendid, seega ei ole võimalik harjutada tegevusi enne praktikale suundumist. Eeltoodud puuduste tõttu loeb komisjon ressursside valdkonna nõuded põhiosas täidetuks.

9. Nõukogu kaalus 17.02.2023 istungil punktis 8 toodud hindamisaruandes esitatud koondhinnanguid, soovitusi ja tugevusi,

OTSUSTAS:

Mittetulundusühing Ärikool ei ole positiivselt läbinud täienduskoolituse koduteeninduse õppekavarühma kvaliteedihindamist.

Otsus võeti vastu 8 poolthäälega. Vastu 0.

10. Isikul, kes leiab, et HAKA poolt läbi viidavate hindamistoimingutega või hindamisnõukogu otsusega on rikutud tema õigusi või piiratud tema vabadusi, on võimalik esitada vaide haldusmenetluse seaduses sätestatud korras. Vaide esitatakse hindamisnõukogule 30 päeva jooksul pärast seda, kui vaide esitaja vaidlustatavast toimingust teada sai või oleks pidanud teada saama.

Hindamisnõukogu saadab vaide hindamisnõukogu vaidekomisjonile, kes esitab viie päeva jooksul vaide saamisest nõukogule kirjaliku erapooletu arvamuse vaide põhjendatuse osas. Hindamisnõukogu lahendab vaide kümne päeva jooksul selle saamisest, võttes arvesse vaidekomisjoni põhjendatud seisukohta. Kui vaiet on vaja täiendavalt uurida, võib hindamisnõukogu vaide läbivaatamise tähtaega pikendada kuni kolmekümne päeva võrra.

Jüri Jõema

hindamisnõukogu esimees

/allkirjastatud digitaalselt/

Kaie Eha

hindamisnõukogu sekretär

/allkirjastatud digitaalselt/